

Leif Mose Johansen
Pletvej 19
7620 Lemvig

Dato 15-02-2022

A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200
www.lemvig.dk

J.nr.: 06.02.03P19-4-21

Ref.: KRPE
Dir.tlf.: 9663 1119

Tilladelse efter vandløbsloven - minivådområde matr.nr 34b, Præstegården, Hygum

Lemvig Kommune har modtaget en ansøgning om etablering af et minivådområder på 1,61 ha på matrikel 34b, Præstegården, Hygum (se oversigtskort på bilag 1).

Da flere end én enkelt lodsejer har interesse i drænsystemernes tilstedeværelse og vedligeholdelse kræver etableringen af minivådområdet tilladelse efter vandløbsloven¹.

Etablering af minivådområdet skal således have tilladelse efter vandløbslovens § 17 til regulering af vandløb og § 48 om etablering af anlæg, der hindrer vandets frie løb, samt §§ 3 og 10 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og restaurering m.v.²

Afgørelse

Lemvig Kommune meddeler tilladelse til at etablere minivådområdet på 1,61 ha på matrikel 34b, Præstegården, Hygum i oplandet til det offentlige vandløb, der løber mellem Nørrevase og Hygum Nor (vandløb nr. 5), og derfra ud i Limfjorden (Nissum Bredning).

Tilladelsen gives efter vandløbslovens¹ §17 og §48 samt reguleringsbekendtgørelsens² §§ 3 og 10.

Tilladelsen bortfalder tre år efter afgørelsen er meddelt, såfremt den ikke er benyttet inden denne dato.

Tilladelsen gives under følgende vilkår

- For at mindske risikoen for udbredelse af uønskede arter, skal planterne i de lavvandede zoner hentes så lokalt som muligt og gerne fra samme vandløbssystem
- Rørdiameteren på eksisterende dræn må ikke ændres

¹ LBKG nr. 127 af 26/01/2017

² BKG nr. 834 af 27/06/2016

- Udledningen må ikke forårsage sand- eller slamaflejringer i recipienten.

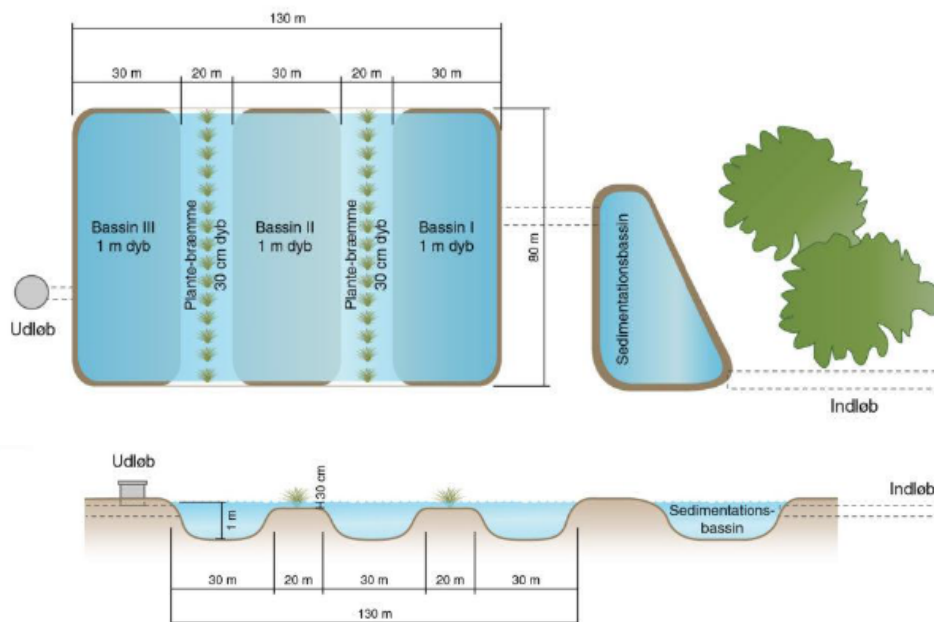
Klagefrist

Lemvig Kommunes afgørelse annonceres og kan påklages i perioden 15. februar – 15. marts 2022.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og kun såfremt der ikke klages over afgørelsen. Hvis der klages rettidigt over tilladelsen, må denne ikke udnyttes før klagemyndigheden har truffet afgørelse i sagen. Klagevejledning ses sidst i tilladelsen.

Sagsfremstilling

Minivådområder er et nyt kollektivt kvælstofvirkemiddel, som skal reducere mængden af nitrat og fosfor i drænvand, inden det løber ud i vandløbene og videre ud i slutrecipienten. Dette sikres ved at konstruere vådområdet med flere bassiner, der omsætter og tilbageholder fosfor og nitrat.

Principskitse af design og minivådområde (Kjærgaard, C. & Hoffmann, C.C. 2013)

Lodsejer/projektejer kan efter 10 år fra etableringstidspunktet, uden indsigelser, reetablere området til den tilstand, det har inden projektrealiseringen.

Minivådområdet bliver designet så det passer godt ind i landskabet og tager hensyn til topografien.

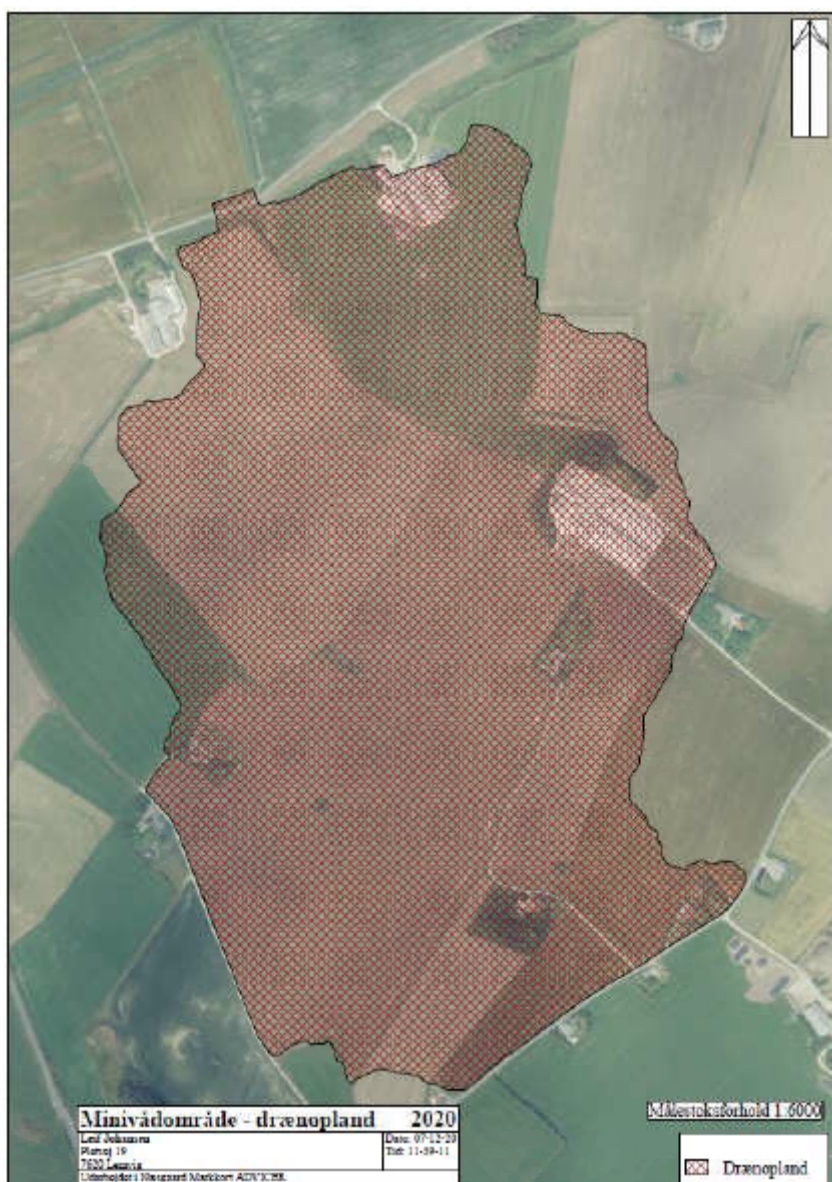
Figur 1: Minivådområdets placering og udformning

Tekniske oplysninger

Der er landbrugspligt på arealet, hvor minivådområdet skal placeres. Arealet dyrkes med normalt sædskifte med pløjning og såning hvert år. Der gødes efter Landbrugsstyrelsens normer for den aktuelle afgrøde

Minivådområdet på matrikel 34b er på ca. 1,61 ha, hvoraf vandspejlet udgør 0,96 ha. Oplandet er beregnet til 91 ha.

Oplandsstørrelserne er baseret på lodsejers viden om eksisterende dræn, og er ifølge ansøger blevet bekræftet ved brug af det digitale værktøj Scalgo Live, der anvender de mest detaljerede højdedata og kan give et overblik over, hvordan vandet løber i terræn i forhold til arealets topografi.

Figur 2: Minivådområdet på 1,61 ha på matrikel 34b, Præstegården, Hygum. Dræno-land er vist med rød skravering

Vandet i minivådområderne hentes ind fra eksisterende dræn. Områdets terrænhældning udnyttes til at etablere minivådområdet med naturligt indløb uden pumpe.

Efter drænvandet har passeret minivådområderne, løber det frit ud over en iltnings-trappe/brønd, der ilter vandet.

Efter iltningstrappen ledes vandet ud i eksisterende dræn og afvandingsgrøft og videre ud i det offentlige vandløb mellem Nørrevese og Hygum Nor.

Der bliver etableret et nødudløb fra minivådområderne.

Brinkerne omkring minivådområderne sås med græs og/eller blomsterblanding, og de lavvandede zoner sås med plante/jordmateriale, der hentes i et nærliggende vandløb.

Minivådområder kræver som udgangspunkt ingen vedligeholdelse udover eventuel bortgravning af sedimentationsbassinet efter behov. Derudover

kan der foretages grødeskæring i minivådområdets dybe zoner efter behov for at fremme en ensartet strømning og undgå kanaliseret strømning

Den afgravede jord fra bassinerne vil blive anvendt til at etablere brinker omkring minivådområdet, og overskydende jord vil blive spredt ud på nærliggende arealer. Sediment fra sedimentationsbassinerne vil blive kørt tilbage på de nærliggende marker i et tyndt lag.

Tidsplan

Anlægsperioden er afhængig af tildeling af tilsagn fra Landbrugsstyrelsen til minivådområdet, men forventeligt bliver det i 2022/2023.

Økonomiske forhold

Etableringsomkostningerne finansieres 100 % af EU-midler via det danske landdistriktsprogram. Lodsejer afholder etableringsomkostninger, der efter realisering af projektet refunderes via landdistriktsprogrammet.

Baggrund for tilladelsen

Afvandingsinteresser

Der sker ingen ændring af den nuværende dræning. Drænet der løber fra markerne til vandløbet vil blive åbnet og vandet ledt igennem minivådområdet, for igen at ledes ud i drænet. Vandløbet vil modtage den samme mængde vand som før minivådområdet bliver etableret.

Den årlige afstrømning via dræn til vandløbet ændres således ikke som følge af minivådområdet.

Ansøger oplyser, at der ikke vil være risiko for tilbagestuvning i systemet, da minivådområdet etableres med frit indløb og udløb samt med et nød-overløb. Størrelsen på drænudløbets rør er desuden samme størrelse som dræninløbet til sedimentationsbassinet, for at sikre at arealerne opstrøms har den samme dræning.

Lemvig Kommune vurderer ud fra projektbeskrivelsen, at de afvandingsmæssige forhold opstrøms minivådområdet ikke ændres som følge af en realisering af projektet.

Miljømæssige interesser

Vandet fra drænsystemerne udledes til vandløbet fra Ferring sø til Hygum Nor og videre derfra i Limfjorden (Nissum Bredning). Vandløbet er et offentligt vandløb og beskyttet i naturbeskyttelsesloven³ §3., men er ikke målsat i Vandområdeplanen for Limfjorden (1.2). Vandløbet er stærkt kanaliseret og har dermed ringe værdi for fisk, planter og smådyr.

Hygum Nor er målsat i Vandområdeplanen men lever ikke op til målsætningen om god økologisk tilstand, da søen er stærkt fosforbelastet (ligesom Vesterne opstrøms).

Derfor bliver mulighederne for et større fosforområdeprojekt undersøgt andre steder i oplandet til Hygum Nor.

Formålet med minivådområdet er at tilbageholde fosfor og nitrat og vil dermed bidrage til at reducere belastningen i Hygum Nor.

³ LBKG nr. 1986 af 27/10/2021

Fjernelsen og tilbageholdelsen af kvælstof og fosfor reduceres ved højere afstrømning. Dog vil vegetationsbælterne bidrage til en bedre fordeling af drænvandet, og derved en større omsætning og tilbageholdelse, selv ved store afstrømningshændelser.

Derfor vurderer Lemvig Kommune, at udledningen med de stillede vilkår, samlet set ikke vil kunne medføre en negativ miljøpåvirkning i vandløbssystemet eller forhindre målopfyldelse i Limfjorden – tvært imod.

Vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen (Natura 2000)

Der er ca. 1,5 km fra minivådområdet til Natura 2000 område nr. 28 *Agger Tange, Nissum bredning, Skibsted Fjord og Agerø*, der både er fuglebeskyttelsesområde, Ramsarområde og habitatområde.

Pga. afstanden til Natura 2000 områder, nuværende anvendelse af projektarealet og arealerne omkring samt det faktum, at projektet har til hensigt at fjerne næringsstoffer fra drænvandet, vurderer Lemvig Kommune, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000 område 28 negativt.

Vurdering i forhold til internationalt beskyttede arter (Habitatdirektivets bilag IV-arter)

Der vil kunne forekomme spids- og butsnudet frøer, stor og lille vandsalamander, skrubtudse, birkemus og diverse småflagermus i området. Projektarealet er dog ikke egnet som ynglested og rasteområde med den nuværende arealanvendelse. Da de beskyttede arter ofte lever i tilknytning til vandhuller kan etablering af et minivådområde være til gavn for padder og vandlevende insekter mv. og vil ikke skade beskyttede arter.

Samlet vurdering

Minivådområdet bliver en integreret del af drænsystemet, hvor det drænvand, der før havde afløb direkte til vandløbet, nu passerer gennem minivådområdet, før det løber ud i vandløbet. Udformningen sikrer reducere af næringsstoffer og sikrer en uændret afvanding i oplandet samt øger naturværdien i området.

Erfaringer fra de danske minivådområder har desuden vist at:

- Minivådområder ikke påvirker drænvandets pH
- At iltindholdet i udløb fra minivådområder enten er i samme størrelsesorden eller højere end iltindholdet ved indløb til minivådområder.
- At minivådområder ikke påvirker drænvandets udløbstemperatur i den primære afstrømningsperiode fra oktober til april. I sommerperioden, hvor drænastrømningen er meget lav og/eller helt ophører, bliver drænvandets opholdstid i minivådområdet ofte over 100 dage. I perioder med stillestående vand kan drænvandstemperaturen i udløbsvandet i juli øges med op til 5°C. Drænoplandet udgør dog en så lille del af det samlede opland til Hygum Nor at temperaturstigningen i vandløbet og Hygum Nor vil være minimal.

Derfor er Lemvig Kommunes samlede vurdering, at minivådområdet kan etableres uden negative konsekvenser for vandløbssystemet og bidrager til opnåelse af "godt økologisk potentiale" i slutrecipienten Limfjorden.

Partshøring

Følgende lodsejere er parter i sagen, da de ligger indenfor drænoplandet og har haft udkastet i forhøring:

- Ejer af matrikel 34g, Præstegården, Hygum
- Ejer af matrikel 36a, Præstegården, Hygum
- Ejer af matrikel 37b, Præstegården, Hygum
- Ejer af matrikel 37a, Præstegården, Hygum
- Ejer af matrikel 56c, Præstegården, Hygum
- Ejer af matrikel 13a, Præstegården, Hygum
- Ejer af matrikel 33a, Præstegården, Hygum

Derudover har Fiskeristyrelsen haft ansøgningen i høring.

Der har ikke været bemærkninger til projektet.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.nmkn.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lemvig Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Lemvig Kommune. Hvis Lemvig Kommune fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videre-sendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Lemvig Kommune som videresender din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.nmkn.dk."

Afgørelsen kan påklages af:

- 1) den, afgørelsen er rettet til,
 - 2) enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald og
 - 3) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund kan påklage visse større sager efter kapitlerne 6, 7 og 8 i vandløbsloven efter miljø- og fødevareministerens nærmere bestemmelse.

Domstolsprøvelse

Der kan som udgangspunkt ikke klages over nævnets afgørelser til anden administrativ myndighed.

Hvis du er utilfreds med nævnets afgørelse, kan du indbringe sagen for domstolene. Uanset om der anlægges retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Miljø- og Fødevarerklagenævnet afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme andet.

Med venlig hilsen

Kristina Brochmann Pedersen
Skov- og Landskabsingeniør

Bilag 1 – Oversigtskort

Minivådområdet er markeret med orange skravering

